

УДК 811.111'255.4

**Каширіна І. В.,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри «Іноземна філологія та переклад»,
Національний університет «Запорізька політехніка»**

**Лимар К. В.,
студентка,
Національний університет «Запорізька політехніка»**

СУГЕСТІЯ ЗАГОЛОВКІВ: ПЕРЕКЛАДОЗНАВЧИЙ АСПЕКТ

Сугестія довгий час залишалась у фокусі уваги літературознавців, оскільки це явище безпосередньо пов'язано з жанровою теорією. Водночас, сугестія звернена до сфери емоційного, що має мовленнєві патерни вираження, а отже, робить зазначений феномен об'єктом сугестивної лінгвістики. Тим не менш, до явища сугестії вперше привернули увагу саме у царині перекладознавчих досліджень – нам йдеться про широке обговорення артефактів, що належали до орієнтальної культури. Дискусії супроводжувались зверненням до проблематики перекладу текстів, написаних санскритом, з якими широкий науковий загал знайомився у вісімнадцятому сторіччі.

На сучасному відтинку спіралі пізнання відносини еквівалентності та адекватності встановлюються між першоджерелом та текстом перекладу, виходячи з напрацювань представників функціоналістських підходів в царині перекладознавства. Безумовно, звернувшись до певного різновиду оригіналу як типу тексту оригіналу, ми можемо визначити інтенсивність сугестії. С ильні позиції тексту оригіналу відображатимуть міру інтенсивності апелювання автора до підсвідомості цільового читача. Заголовок та підзаголовок відносяться

до сильних позицій тексту. Інформація, яку закодовано на підставі авторського задуму та декодовано перекладачем у процесі трансляції, може бути як змістово-концептуальною, так і змістово-підтекстовою чи змістово-фактуальною. Засоби мовленнєвого впливу на цільового читача, оприявлені в процесі трансляції, безпосередньо пов'язані з позиціонуванням суб'єкта у сугестивному дискурсі (термін Л. Ільницької [3]). Такими суб'єктами є і автор оригіналу, і творець перекладу. Також приймаємо до уваги і різновид комунікативної сфери, де створюється сугестія. У сугестивному дискурсі нас найбільше зацікавило використання сугестії в новітніх психотехнологіях, на жанровому рівні оформлених у науково-популярні тексти мотиваційного характеру.

Яскравим зразком такого тексту, перекладеним українською мовою Юлією Шматко, є «Think and Grow Rich» Наполеона Гілла [2; 6]. Книга витримала декілька перевидань, відколи з'явилася на полицях книгарень у другій половині двадцятого сторіччя, і є майстерною спробою навіювання цільовому читачеві особливої тональності у ставленні до гравців та процесів у бізнесовому дискурсі.

В тексті оригіналу ми виокремлюємо наступні мовні засоби сугестивного впливу на цільового читача: використання наказового способу, застосування такого різновиду мовленнєвого акту, як директив, плідне запровадження в текстуальній тканині метафори, звукових повторів (зокрема, алітерації та асонансу), тощо.

З метою збереження міри інтенсивності сугестивного впливу на цільового читача перекладачка Юлія Шматко плідно застосовує на макрорівні феноменологічний проєкт метапоетичного письма, зближуючи горизонт автора та цільового читача, на мікрорівні перекладачка користує з двох тактик перекладу, а саме трансформації вербалізації і трансформації номіналізації (в термінах Л. Коломієць, О. Борисової і К Кузьміної [4; 1; 5]). Оскільки в процесі перекладання важить взаємодія сугеренда і сугестора, подальши перекладознавчий аналіз може відкрити широке коло для дискусії у межах психолінгвістики перекладу.

Література

1. Борисова О. В. Трансформація вербалізації в англо-українському перекладі : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Київ, 2005. 22 с.
2. Гілл Н. Думай і багатій. Харків : КСД, 2017. 256 с.
3. Ільницька Л. Л. Англомовний сугестивний дискурс : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.04. Харків, 2006. 22 с.

4. Коломієць Л. В. Концептуально-методологічні засади сучасного українського поетичного перекладу (на матеріалі перекладів з англійської, ірландської та американської поезії) : монографія. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2004. 522 с.

5. Кузьміна К. А. Трансформація номіналізації в англо-українському та українсько-англійському напрямках перекладу : автореф. дис. ... канд. філол. наук : 10.02.16. Київ, 2004. 23 с.

6. Hill N. Think and grow rich. New York : Tarcher, 2007. 320 p.